

Aan het slot van de roman *Nevel* van de Spaanse schrijver Miguel de Unamuno legt de hoofd- persoon een bezoek af aan de auteur van het boek. Dat is in de verhalende literatuur niet on- gewoon. Zelfs Pinkeltje zocht in de gelijknamige kinderboeken al regelmatig de auteur op om zijn avonturen met hem te bespreken. Omgekeerd liet Cervantes zijn Don Quichot ontdekken dat hij - voortgekomen uit de cultus van het boek - op zijn beurt de held van een boek geworden was. Werkelijkheid en literaire fictie lopen in elkaar over. Wat is de verhouding tussen die twee? Het draaipunt daarvan lijkt in het lezende subject te liggen. Unamuno's held zegt dat hij door het kunstwerk bevrijd wordt van het besef te bestaan. In het lezen is de werkelijkheid van het boek echter dan die van het wereldse 'ik'. Is dat alleen maar het geval zolang het boek niet is dichtgeslagen? In *Vergeten te bestaan* betoogt Ger Groot, aan de hand van het denken van Sartre, dat ook het alledaagse 'ik' alleen op kunstmatige wijze bestaat. Descartes' *cogito ergo sum* is slechts een constructie. In werkelijkheid bestaat het 'ik' in de fysieke wereld op dezelfde wijze als waarop het tijdens het lezen in de wereld van het boek bestaat. Deze structurele overeenkomst maakt het mogelijk dat wij de romanwereld als echt ervaren en dat deze met de wäre wereld een geheel vormt.

Ger Groot (1954) is sinds 2009 bijzonder hoog- leraar Filosofie en literatuur aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Daarnaast doceert hij wijsgerige antropologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij is medewerker voor filosofie en literatuur bij NRC *Handelsblad* en columnist bij het dagblad *Trouw*.